

Enheten för WTO och
utvecklingssamarbete
Anna Egardt

YTTRANDE
2018-11-06 Dnr 2018/01431-2

Justitiedepartementet

Promemoria Ändringar i lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel med anledning av EU:s handelsavtal med Japan och Singapore.

(Er referens Ju2018/04297/L3)

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt. Yttrandet inskränker sig till de delar av promemorian som berör kollegiets ansvarsområden.

Övergripande synpunkter

I promemorian föreslås att EU:s handelsavtal med Japan och Singapore läggs till i uppräknningen över internationella avtal i den föreslagna lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Förslaget innebär att bestämmelserna i varumärkeslagen (2010:1877) om skadestånd och andra sanktioner blir tillämpliga på de beteckningar som skyddas i EU enligt avtalen med Japan och Singapore.

Med anledning av förevarande ändringsförslag i lagen, vill kollegiet lyfta fram att det finns juridiska oklarheter kring i vilken utsträckning immaterialrättsligt skydd i ett bilateralt frihandelsavtal, i den mån det innebär en fördel, behöver utsträckas till övriga WTO-medlemmar i enlighet med WTO:s avtal om immateriella rättigheter (Trips).¹ Listan med uppräknade avtal i den föreslagna lagen kan därför behöva ses över.

---

¹ Trips står för Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights.

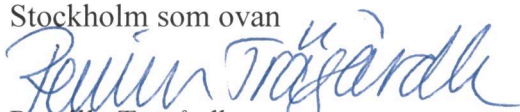
Trips, till skillnad från WTO:s avtal om varor (GATT) respektive tjänster (GATS), innehåller inget uttryckligt undantag från avtalets principer när det gäller regional integration, till exempel bilaterala och regionala frihandelsavtal.²

I doktrin är det därför omdiskuterat om inte Trips icke-diskrimineringsprinciper i form av nationell behandling (art 3) och mest gynnad nation (art 4) behöver tillämpas på bestämmelser i frihandelsavtal. Frågan är särskilt komplicerad ifråga om s.k. Trips plus bestämmelser i frihandelsavtal, som går längre än Trips.³ Framför allt principen om mest gynnad nation brukar diskuteras. Det är juridiskt oklart om denna princip innebär att skydd för geografiska beteckningar i ett frihandelsavtal som ger fördelar kan behöva utsträckas till övriga WTO-medlemmar. Frågan är dock, såvitt kollegiet vet, inte prövad rättsligt.

Vidare botten svenska bestämmelser om geografiska ursprungsbeteckningar och sanktionsbestämmelser för immateriella rättigheter i EU-rätt.⁴ Dessa EU-bestämmelser, torde i enlighet med Trips regler om nationell behandling och mest gynnad nation innebära att utländska rättighetshavare från alla WTO:s medlemsländer har rätt till samma fördelar i form av möjlighet att registrera skydd och tillgång till sanktioner som EU:s rättighetshavare.

Mot bakgrund av ovanstående, bedömer kollegiet att skyddet (inklusive sanktioner) kan behöva utsträckas till samtliga WTO-medlemmar.

Stockholm som ovan

Pernilla Trägårdh,

Enhetschef

Anna Egardt, Utredare

² GATT står för General Agreement on Tariffs and Trade. Se specifikt art XXIV i GATT 1994 som är relevant för bilaterala och regionala handelsavtal. GATS står för General Agreement on Trade in Services. Relevant undantag för bilaterala/regionala avtal finns i art V.

³ När det gäller skydd för immateriella rättigheter i enlighet med art 3 och 4 i Trips, definieras det i fotnot 3; frågor om tillgång till, erhållande, omfattning, upprätthållande och säkerställande av skydd för immaterialrätter samt frågor som gäller bruk av i Trips särskilt angivna immaterialrätter. Se t.ex. Van den Bossche, P. och Zdouc, W. (2017). *The Law and Policy of the World Trade Organization. Text, Cases and Materials*. Fjärde upplagan. Cambridge University Press. S. 1009-1010, särskilt fotnot 78. Se även Abbott, Cottier och Gurry (2015). *International Intellectual Property in an Integrated Economy*. Tredje upplagan. Wolters Kluwer. Aspen Casebook Series. S. 77-78. Ytterligare exempel är UNCTAD-ICTSD (2005). *Resource Book on TRIPs and Development*. Cambridge University Press. S. 77-82 och 88.

⁴ Bestämmelser om geografiska ursprungsbeteckningar finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014. Allmänna sanktionsbestämmelser ifråga om immateriella rättigheter finns i direktiv 2004/48/EU om säkerställande av immateriella rättigheter.